

İstanbul'da COVID 19 Salgınının Ticari Faaliyetlerde Yarattığı Etkinin Saptanması ve Çözüm Önerileri Sunulması

Prof. Dr. Elçin AYKAÇ ALP

İstanbul Ticaret Üniversitesi

Korona virüs salgını nedeniyle yaşanan belirsizlik ortamı, küresel ticaret ve tedarik zincirlerinin hızla bozulmasına, emtia fiyatlarını dalgalanmasına, hükümetler ve çokuluslu şirketlerin sınırlı bilgilerle kritik kararlar almasına neden olmuştur. Bu nedenle salgın devam ederken tüm ülkeler mümkün olduğunca makro ve mikro ölçekte tedbirler açıklamaktadır. Ancak mikro ölçekte iş kollarında COVID 19'un yarattığı etki tam olarak saptanabilmiş değildir. Bu projede, mikro düzeyde ilk etkilerin ortaya çıkarılması, saptanan sorunların önem sıralamasının elde edilmesi, farklı ölçek ve faaliyet alanında olan firmaların saptanan ve önem sıralamasına koyulan sorunlarının çözüm önerilerinden yola çıkarak politika önerileri oluşturulması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda karşılaştırılmalı istatistiksel analizlerin yanı sıra sorunların önem sırasının belirlenmesi ve çözüm önerilerinin önceliklerinin saptanması için Analitik Hiyerarşi Prosesi kullanılmıştır. İstatistiksel açıdan güvenilir örneklem olarak belirlenen 254 anket sayısına ulaşılmış ve bu anketler ile karşılaştırma soruları kullanılarak sorunların etki düzeyleri belirlenmiş, firma ölçekleri ve faaliyet alanları için etki düzeyleri hesaplanmıştır. Açık uçlu sorulardan yararlanılarak COVID dönemi ticari faaliyetlerde karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri kategorize edilmiştir. İkincil verilerden hareketle tarihsel perspektifte benzer sorunlar incelenerek politika önerileri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yeni Koronavirüs; pandemi; ekonomik etkiler